

Grey Scale #13

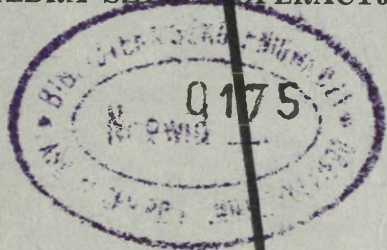

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

BIURO DZIEŁ
SŁUŻBOWYCH

TAJNE

Egz. nr 1

**NIKTÓRE DANE DOTYCZĄCE
ORGANIZACJI WOJSK, POJĘĆ
ORAZ NORM
OPERACYJNO-TAKTYCZNYCH**

(przyjmowane w procesie nauczania
słuchaczy ASG WP
w roku szkolnym 1975/76)

038569
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
038569

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

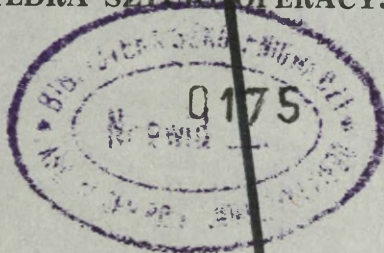
1975

0175

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

BIURO
SLUSZKOWEGO

T A J N E

Egz. nr 1

**NIEKTÓRE DANE DOTYCZĄCE
ORGANIZACJI WOJSK, POJĘĆ
ORAZ NORM
OPERACYJNO-TAKTYCZNYCH**

**(przyjmowane w procesie nauczania
słuchaczy ASG WP
w roku szkolnym 1975/76)**

038569
ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIA
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

038569

WARSZAWA

PAŹDZIERNIK

1975

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni K. Świerczewskiego

KATEDRA SZTUKI OPERACYJNEJ

DO UŻYTKU
SŁUŻBOWEGO

ZATWIERDZAM
ZASTĘPCA KOMENDANTA ASG WP
ds. szkolenia

T A J N E

Egz.nr 1

płk prof. Jakub BROCH

NIEKTÓRE DANE DOTYCZĄCE ORGANIZACJI WOJSK,
POJĘĆ ORAZ NORM OPERACYJNO-TAKTYCZNYCH

/przyjmowane w procesie nauczania słuchaczy ASG WP
w roku szkolnym 1975/76/

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

038569

SZEF KATEDRY
SZTUKI OPERACYJNEJ

płk prof. dr Kazimierz NOŻKO

WARSZAWA

Październik

1975 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
I. SKŁAD ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ I ARMII LOTNICZEJ	3
II. ZESTAWIENIE IŁOŚCIOWE PODSTAWOWYCH ŚRODKÓW WALKI ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ /variant/	6
III. URZUTOWANIE ZAPASÓW RUCHOMYCH	7
IV. GOTOWOŚĆ RAKIET I GŁOWIC ORAZ MOŻLIWOŚCI APTBR	10
V. STRUKTURA ORGANIZACYJNA DOWÓDZTWA ARMII	13
VI. DZIAŁANIA ZACZEPNE	16
1. Rozmach operacji frontowej i armijnej	16
2. Przydział ładunków jądrowych, wzmocnienie i wspar- cie armii w operacji zaczepnej	17
3. Punkty dowodzenia /rozmieszczenie i przesunięcie/	17
4. Działania zaczepne bez użycia BMR	18
5. Normy gęstości dział i zużycia amunicji	19
6. Niektóre dane dotyczące natarcia dywizji	21
VII. DZIAŁANIA OBRONNE	23
1. Operacja obronna armii	23
2. Szerokość i głębokość pasów i rejonów obrony oraz punktów oporu	24
VIII. PRZEGRUPOWANIE WOJSK	25
IX. DZIAŁANIA DESANTOWE	26
1. Desant morski /użycie DD/	26
2. Desanty powietrzne /taktyczny i operacyjny/	28
X. WALKA RADIOELEKTRONICZNA	30
XI. LIKWIDACJA SKUTKÓW UDERZEŃ JĄDROWYCH	34
XII. STANY GOTOWOŚCI OBRONNEJ PAŃSTWA ORAZ GOTOWOŚCI BO- JOWEJ SIŁ ZBRÓJNYCH	37
XIII. UZUPEŁNIENIE BIEŻĄCE I KOMPLEKSOWE STRAT SIŁ ZBRÓJ- NYCH W CZASIE WOJNY W UKŁADZIE "KRAJOWYM" I "POŁOWYM"	39
XIV. RODZAJE I FORMY ĆWICZEŃ	43
XV. POJĘCIE I TREŚĆ MYŚLI PRZEWODNIEJ ĆWICZENIA, INFORMO- WANIA OPERACYJNEGO I PLANU OPERACJI	45

I. SKŁAD ARMII OGÓLNOWOJSKOWEJ

1. Ogólnowojskowe związki taktyczne:

4-6 dywizji /w tym 1-2, a niekiedy 3 dywizje pancerne/.

2. Wojska raketowe i artyleria:

- ABROT: 2 drot po 3 wyrz. R-300 = 6 wyrz.rak.;

- ABAA: 3 d 152 mm hba po 18 dz. = 54 dz.;

1 d 122 mm a = 18 dz.

72 dz.

- 3 sdał po 18 hb 122 mm = 54 dz.;

- apappanc: 3 d po 18 dz. ppanc 85 mm = 54 dz.;

- adra.

3. Wojska OPL:

- prplot małego zasięgu: 5 b po 4 wyrz.plot /po 3 prowadnice/ = 20 wyrz.;

- paplot mk po 6 baplot po 8 dz.plot 57 mm = 48 dz.;

- brt: 4 k /które rozwijają cztery RPW - radiolokacyjne posterunki wykrywania/, pododdziały dowodzenia i powiadamiania;

- SD szefa wojsk OPL armii.^{x/}

4. Wojska inżynieryjne:

- BSap: krinż, 3 bsap, bmin, brozmin, bminż, bid, kmask, kwiow, bzaop;

- 1-2 ppont po 2 bpont po 2 parki PP-64 = 4-8 parków, kbm, kid;

- bdp: 2 k PTS po 3 pl = 36 PTS /nośność 10 t/;

2 k GSP po 2 pl = 12 GSP /nośność 52 t/;

- bbm: kms /150 mb MS-22/80/, 2 kbm niskowodnych.

x/ SD szefa wojsk OPL armii jest jednostką organizacyjną w okresie pokoju. W okresie wojny na SD armii rozwija się ośrodek kierowania OPL armii /OK OPL/, w skład którego wchodzi: szefostwo wojsk OPL, SD szefa wojsk OPL oraz pododdziały z brt.

5. Wojska chemiczne:

- BChem: 3 bzs, krsk, bou, bzaop;
- klérsk: 3 śmigłowce;
- armijna stacja obliczeniowo-analityczna skażeń /A SOAS/.

6. Jednostki rozpoznania:

- bs: 3 ks po 8 grup i ks pletwonurków - 4 grupy;
- brrel: krr KF, krrel, krkrlin.

7. Wojska łączności:

- pl: 2 bdow, kl WSD, kl TSD, kl utajnionej, kl pocztowej, pl med, drrsk, dr sap, krem, kzaop, sekcja WSW /może rozwinąć i eksploatować równocześnie dwa WŁ SD armii, WŁ WSD i zapewnić rozwinięcie WŁ TSD /dwa położenia//;
- prlk /pułk radioliniowo-kablowy/: brl, 2 bld, pl med, drrsk, drsap, krem, kzaop, sekcja WSW /przeznaczony do organizacji dalekosiężnej łączności radioliniowej i przewodowej armii; posiada: 9 stacji radioliniowych R-404, 20 stacji R-409, 10 stacji R-405 oraz 450 km kabla polowego dalekosiężnego//;
- WWP /wojskowy węzeł pocztowy/ - jest w stanie dokonywać wymiany wymaganej ilości przesyłek pocztowych 2-3 razy na dobę.

8. Jednostki porządkowo-ochronne i obsługi punktów dowodzenia armii:

- bzabezp. SD armii: komenda SD, sztab, sekcja polit, korr, kzinż SD, ksam, plł, plchem, plmed, sekcja techn, klub ofic., kwatermistrzostwo /ktr, ko, kasyno polowe, składy batalionu//;
- bzabezp. TSD armii: komenda TSD, sztab, korr, kzinż, TSD, ksam, plł, plchem, plmed, sekcja tech., klub ofic., kwatermistrzostwo /pltr, plo, kasyno polowe, składy batalionu/.

9. Jednostki i urządzenia tyłowe:

- a/ APTBR: 2 bt, 2b przyg. i przechow. głowic, b dowozu, b dowodzenia;

b/ RBA /ruchoma baza armii/:

- Sz RBA;
- ptr: 3-4 btr, btr MPS;
- składy polowe: PSA, PSMPS, PSŻ, 2 PSSCz-S, PSM, PSSŁ, PSSInż-Sap, PSSan, PSSChem, DPoLA 1 SMap, PSSKO, PSHW;
- bzabezp. RBA: kł, kchem, kiz, ko, 2 piekarnie, 2 łaźnie, 2 pralnie, RGWet.

c/ ABR /armijna baza remontowa/: SzABR, bdio ABR, bes,

brpg, brpk, brsu 1 elek, brsinż, krsł, krskwat, plrschem;

d/ medyczne: 7-8 mbw, bpepid, 2 OZM, 2 kss, kh, Skr II kat.;

e/ drogowe: 1-2 bde.

10. plwl /pułk lotnictwa wojsk lądowych/:

- esk. lotnictwa łącznikowego dowództwa armii /9 ś Mi-2, 3 samoloty Jak-12, samolot AN-2/;
- 5 esk. ś: po 3 klucze po 3 ś Mi-2 /przewidziane dla przydziału dywizjom/;
- klucz ś ABROT: 3 ś Mi-2;
- klucz ś ABAA: 3 ś Mi-2.

SKŁAD ARMII LOTNICZEJ

1. Lotnictwo bojowe:

- DLM: 3 plm po 3 esk. po 3 klucze po 4 ś MiG-21 M/N/;
- 2 DLSzR: 2 plmsz po 3 esk. po 3 klucze po 4 s. Lim-6bis;
plrt: 3 esk. po 3 klucze po 4 s., w tym:
 - 2 eskadry samolotów MiG-21R;
 - eskadra samolotów SB-Lim-2a /1a/;
- splmb: 3 esk. po 3 klucze po 4 s. /Su-7b/;
- BLRO: 3 esk. po 3 klucze /Ił-28R i Ił-28/, w tym:
 - eskadra rozpoznania radioelektronicznego;
 - dwie eskadry rozpoznania operacyjnego;
- pśsz: 3 esk. po 3 klucze po 4 ś Mi-2.

2. Lotnictwo pomocnicze:

- plt: 3 esk. po 10 s. /Ił-14, AN-2, AN-26, AN-12B/;
- pśt: 3 esk. po 4 klucze po 3 ś, w tym:
 - dwie eskadry Mi-8;
 - jedna eskadra Mi-4;
- 2 plwl /w okresie pokoju; w okresie wojny przydzielane dla poszczególnych armii ogólnowojskowych frontu/.

**II. ZESTAWIENIE ILOŚCIOWE PODSTAWOWYCH ŚRODKÓW WALKI ARMII
OGÓLNOWOJSKOWEJ / wariant /**

Lp.	Skład armii	Ludzie	Czołgi	Środki walki										Parki prze- płanone PP-64
				Transport- tery opar- czono	Wyżutnie rakiet	Wyż. rak. operac. tactyczn.	Razem wy- żutni ra- kietowych	Artyleria	Mozdlerze	Środki przeciwn- pancerne	Rak. prze- cniotn.	Dziła plot 57mm I ZSU-23-4	Parki prze-	
1.	Cztery DZ	48000	844	1888	12	-	12	12	576	288	64 ^x	160	4	
2.	ABROT	-	-	-	-	6	6	-	-	-	-	-	-	
3.	ABAA, trzy dah, spappanc	-	-	-	-	-	-	126	54	-	-	-	-	
4.	prplot, paplot mk	-	-	-	-	-	-	-	-	-	20	48	-	
5.	1-2 appont	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4-8	
	Razem:	48000	844	1888	12	6	18	702	342	-	-	208	8-12	
6.	Dwie DPanc	19000	586	572	6	-	6	80	36	32 ^x	80	2		
	Razem:	67000	1430	2460	18	6	24	882	378	116	288	10-14		

X - wyżutnie rakiet plot "Strzała-1". Ponadto w uzbrojeniu pododdziałów piechoty -
pułków zmechanizowanych są przenośne rakiety plot "Strzała-2" / w pz - 12 szt.,
w DZ - 36 szt., w DPanc - 12 szt. /.

III. URZUTOWANIE ZAPASÓW RUCHOMYCH / wariant ćwiczebny/

	Rodzaj środków materiałowych	W pod- oddzia- łach	W tyłach: od- dzia- łu	W tyłach: ZT	W skła- dach armii	W skła- dach fron- tu	Razem
Amunicja /jo/	Strzelecka	0,5	0,3	0,2	0,2	0,7	1,9
	Strzelecka do broni pokładowej	1,0	0,3	0,2	0,2	0,7	2,4
	Artyleryjska i moździerzowa w jednostkach zmechanizowanych	0,5 ^{xx}	0,3	0,2	0,5	1,0	2,5
	Artyleryjska i moździerzowa w jednostkach artyleryjskich	1,0 ^x	0,3	0,2	0,5	1,0	3,0
	Rakietowa /BM/	0,6	0,4	0,2	0,5	1,0	3,0
	PPK wyzutuńce na BRDM i na GAZ-69	1,5	0,5	0,5	0,5	1,0	4,0
	wyzutuńce na BWP i zestawy przENOŚNE	1,0	1,0	0,5	0,5	1,0	4,0
	Czołgowa	1,0	0,5	0,75	0,4	1,25	3,9
	plot do ZSU-23-4	1,75	-	0,25	0,75	1,0	3,75
	pozostała	1,0	0,5	0,5	0,75	1,0	3,75
MPS /jn/	benzyna samochodowa	1,0	0,25	0,25	0,4	1,7	3,6
	olej napędowy	1,0	0,5	0,5	0,7	2,1	4,8
	benzyna lotnicza	1,0	-	2,5	1,5	3,5	9,5

Rodzaj środków materiałowych	W pod- oddzia- łach	W tyłach:		W skła- dach armii	W skła- dach fron- tu	Razem
		od- dzia- łu.	ZT			
Żywność /rdz/	2,5	1,0	1,5	4,0	8,0	17,0
"W"						
"S"	1,0	0,5	0,5	-	4,0	6,0
zapas bieżący	3	3%	3-5%	7%	4,5%	16,5%
zapas wymienny białizny	-	100	2000 pra- nia	4000	18000	
zapas białizny pościelowej	-	50-100	300			
Materiały sanitarne /dni/	-	3	5	14		

Uwaga: x/ - jednostki posiadające środki transportowe mogą posiadać dodatkowo /ponad zapas ruchomy/ - 0,5 jo.
 xx/ - W BAA /paa/ zapas ruchomy w pododdziałach - 0,8 jo.

Urzutowanie zapasu rakiet:

a/ Rakiety: R-30, R-70, R-170 i R-300 - po jednej rakiecie na wyrzutnię w wojskach i po jednej rakiecie na wyrzutnię w PTBR. Razem po 2 rakiety.

b/ Rakiety plot w sztukach na jedną wyrzutnię:

Rodzaj rakiet plot	Liczba rakiet plot w sztukach na jedną wyrzutnię w:					Razem rakiet
	baterii, batalionie	pz, pcz, piplot	DZ, DPanc	armii	froncie	
"Strzała-2"	2	0,5	0,5	0,5	0,5	4
"Strzała-1"	8	1	1	4	2	16
"Kub"	4,5	1,5	-	3	3	12
"Kruk"	3	2	-	-	2	7

IV. GOTOWOŚĆ RAKIET I GŁOWIC ORAZ MOŻLIWOŚCI APTBR

1. Ogólna charakterystyka gotowości rakiet i głowic

Sto- pień gotowości	Ogólna charakterystyka ukończenia i przeprowadzonych prac	Możliwe miejsce przecho- wywania	Orient. czas prac po- trzebny do przejścia na sto- pień go- towości	Orient. czas cyjny czas do startu rakiety
1	2	3	4	5
I. Rakiety operacyjno-taktyczne /OT/				
Nr 6	Rakietą zmontowana /ustawione przyrządy układu kierowania i stery gazowe/, przeprowadzono sprawdzenia niezależne i kompleksowe układu kierowania i układu napędowego. Rakietą znajduje się na naczepie transportowej w pokrovcu hermetycznym.	PTBR, BROT	105-135 min.	
Nr 5	Rakietą przeszedł pełny cykl sprawdzeń na punkcie kontroli technicznej, została napełniona zasadniczymi składnikami raketowych materiałów napędowych i przygotowana do łączenia z głowicą.	PTBR, BROT	45-75 min.	
Nr 4	Rakietą przeszedł pełny cykl sprawdzeń, napełniona jest zasadniczymi składnikami raketowych materiałów napędowych i połączona z głowicą znajduje się na naczepie transportowej.	PTBR, BROT	55-85 min.	
Nr 3	Wyżutnia z rakietą i stan osobowy baterii znajduje się na stanowisku głównym /startowym/. Rakietą zamocowana na wyrzutni. Sprzęt kontrolno-startowy jest sprawny i gotowy do pracy.	BROT	40-50 min.	22-23 min.

1	2	3	4	5
Nr 2	Wyrzutnia z rakietą na stanowisku startowym. Rakietą w położeniu poziomym, wszystkie sprawdzenia zostały wykonane. napięcie z pokładu rakiety wyłączone, przyrządy wy-celowania rozstawione.	BROT	8-12 min.	17-25 min.
Nr 1	Rakietą w pełni przygotowana do startu do wyznaczonego celu.	BROT	14-21 min.	3 min.
<p>Powtórny start bateria może wykonać po pobraniu rakiety na punkcie obsługi technicznej, zajęciu stanowiska startowego i przygotowaniu rakiety do startu. Mając w plutonie obsługi technicznej dywizjonu przygotowane rakiety, powtórny start bateria startowa może wykonać średnio po 1,5-2,0 godzinach, a dywizjon i brygada po 3,5-4 godzinach.</p>				
<p>II. Rakiety taktyczne /T/</p>				
Nr 5	Rakietą sprawdzona, stabilizatory zamontowane. Rakietą znajduje się na samochodzie transportowym.	PTBR, drt	10-12 min.	
Nr 4	Rakietą sprawdzona, połączona z głowicą, znajduje się na samochodzie transportowym.	PTBR, drt	25-30 min.	
Nr 3	Rakietą zakładana na wyrzutnię. Wyrzutnia z rakietą i obsługą znajduje się na stanowisku głównym /startowym/. Rakietą zamocowana na wyrzutni. Sprzęt kontrolno-startowy jest sprawny i gotowy do pracy.	drt	8-12 min.	13-20 min.
Nr 2	Wyrzutnia z rakietą znajduje się na stanowisku startowym. Wyrzutnia wycelowana w kierunku zasadniczym. Punkt dowo-dzenia rozwinięty.	drt	7-9 min.	13-20 min.

1	2	3	4	5
Nr 1	Wyrzutnia z rakieta znajduje się na stanowisku startowym. Wyrzutnia wycelowana w cel na podstawie danych obliczonych. Rakietą i wyrzutnia w pełni przygotowane do startu.	drt	13-17 min.	2 min.
<p>Powtórny start baterii może wykonać po pobraniu rakiety na punkcie obsługi technicznej, za- jęciu stanowiska startowego i przygotowaniu rakiety do startu. Mając w plutonie obsługi tech- nicznej dywizjonu przygotowane rakiety, powtórny start baterii startowa może wykonać po 56-74 minutach.</p>				
<p>III. Głowice do rakiet OT i T</p>				
SG-4	Głowica niecałkowicie zmontowana. W metalowym pojemni- ku: bojowy ładunek, baterie, akumulator, spłonki pobu- dzające, kable łączące.	PTBR		
SG-5	Głowica całkowicie zmontowana i sprawdzona. Gotowa do połączenia z rakieta.	PTBR	R-70 135x 85 R-300 165x 115	
<p>Uwaga: x/ w liczniku czas z wykonaniem cyklu kontrolnego, zas w mianowniku bez wykonania cyklu kontrolnego.</p>				

2. Możliwości technologiczne i transportowe APTBR

Możliwości technologiczne określa się czasem normatywnym na przygotowanie rakiet, etatowo-organizacyjną strukturą APTBR oraz ilością godzin pracy na dobę.

Dobowe możliwości technologiczne APTBR o przyjętej organizacji uwzględniając czas normatywny na przygotowanie rakiet są następujące:

- rakiet OT: 6-8 szt;
- rakiet T: 10-12 szt.

Możliwości transportowe APTBR określa się ilością specjalnych środków transportowych. APTBR może jednorazowo przewozić i przechowywać:

- gotowych rakiet /R-300/ - 16 szt;
- głowic do rakiet /R-300/ - 12 szt;
- gotowych rakiet /R-70/ - 30 szt;
- głowic do rakiet /R-70/ - 18 szt;
- raketowych materiałów napędowych do - 8 rakiet.

W położeniu wyjściowym w operacji zaczepnej APTBR rozmieszcza się w odległości 20-40 km od rejonu ABROT, a od przedniego skraju wojsk walczących: 40-60 km; w obronie - do 80 km.

V. STRUKTURA ORGANIZACYJNA DOWÓDZTWA ARMII

1. Dowództwo armii /5/

2. Zarząd polityczny /15/:

- a/ oddział organizacyjny /5/;
- b/ wydział propagandy i agitacji /5/;
- c/ wydział propagandy specjalnej /3/.

3. Sztab armii /79/:

a/ oddział operacyjny /28/:

- wydział planowania operacyjnego /7/;
- wydział kierunków /8/;
- wydział informacji /5/;
- wydział walki radioelektronicznej /3/;
- kancelaria /3/;

- b/ oddział rozpoznawczy /12/:
 - wydział planowania /4/;
 - wydział działań specjalnych i rozpoznania radioelektronicznego /4/;
 - wydział informacji i przesłuchania jeńców /3/;
 - c/ oddział organizacyjny i uzupełnień /8/:
 - wydział organizacyjno-ewidencyjny /3/;
 - wydział ewidencji napromienienia wojsk /2/;
 - wydział uzupełnień /3/;
 - d/ szefostwo wojsk łączności /13/:
 - wydział łączności radiowej /3/;
 - wydział łączności radioliniowo-przewodowej i poczty polowej /6/;
 - wydział łączności specjalnej /3/;
 - e/ wydział topograficzny /3/
 - f/ wydział polityczny /3/
 - g/ kancelaria sztabu /6/
4. Szefostwo wojsk raketowych i artylerii /14/:
 - wydział planowania /4/;
 - wydział dowodzenia /4/;
 - wydział rozpoznania /4/.
 5. Szefostwo wojsk OPL /10/:
 - wydział planowania /4/;
 - wydział kierowania /4/.
 6. Szefostwo wojsk inżynierskich /9/:
 - wydział planowania /3/;
 - wydział dowodzenia i rozpoznania /5/.
 7. Szefostwo wojsk chemicznych /7/:
 - wydział planowania /3/;
 - wydział rozpoznania /3/.
 8. Oddział kadr /5/:
 9. Prokuratura armii /4/.
 10. Sąd armii /3/.
 11. Organa zarządzania tyłami armii /108/
Szef tyłów - zastępca dowódcy armii

a/ wydział polityczny /5/;

b/ sztab tyłów armii /32/:

Szef sztabu tyłów armii - zca szefa tyłów armii

- oddział organizacji tyłów i dowodzenia /9/;

- oddział planowania zabezpieczenia materiałowego /9/;

- wydział planowania zabezpieczenia technicznego /5/;

- wydział łączności /4/;

- kancelaria /4/;

c/ oddział służby zdrowia /5/;

d/ oddział służby komunikacji wojskowej /8/:

- wydział przewozów /4/;

- wydział eksploatacji dróg /3/;

e/ służby kwatermistrzowskie /19/:

Kwatermistrz - zca szefa tyłów armii

- oddział służby MPS /7/;

- wydział służby mundurowej /4/;

- wydział służby żywnościowej /5/;

- sekcja handlu wojskowego /2/;

f/ służby techniczne /34/:

Szef służb technicznych - zca szefa tyłów armii

Oddział służby uzbrojenia i elektroniki /13/:

- wydział zaopatrzenia w rakiety i amunicję /6/;

- wydział zaopatrzenia w sprzęt uzbrojenia i elektro-
niczny /3/;

- wydział eksploatacji i remontów /3/.

Oddział służby czołgowo-samochodowej /7/:

- wydział zaopatrzenia /3/;

- wydział eksploatacji i remontów /3/.

Wydział ewakuacji i organizacji remontów sprzętu
technicznego /5/.

Oddział zabezpieczenia materiałowo-technicznego
rodzajów wojsk /8/.

g/ Wydział finansów /3/.

VI. DZIAŁANIA ZACZEPNE

1. Rozmach operacji

a/ frontowej:

Wskaźniki rozmachu	Zadania		Całej operacji
	bliższego	dalszego	
Szerokość pasa natarcia /w km/	300-500		
Głębokość /w km/	250-350	300-500	500-700 i więcej
Czas trwania /w dobach/	7-9	8-12	15-21
Średnie tempo operacji /w km na dobę/	40-60		

Uwaga: średnie tempo natarcia APanc może być większe.

b/ armijnej

Wskaźniki rozmachu	Zadania		Całej operacji
	bliższego	dalszego	
Szerokość pasa natarcia /w km/	60-100		
Głębokość /w km/	100-150	150-200	250-350
Czas trwania /w dobach/	3-4	4-5	7-9
Średnie tempo operacji /w km na dobę/	40-60		

Uwaga: przyjmowane jednakowe średnie tempo operacji w warunkach stosowania i niestosowania BMR /w granicach 40-60 km na dobę/ może wynosić:

- 20-30 km na dobę podczas przekamywania taktycznej strefy obrony;
- 40-60 km na dobę podczas natarcia po przekamaniu taktycznej strefy obrony;
- 60-80 km na dobę podczas pościgu.

2. Przydział ładunków jądrowych, wzmocnienie i wsparcie armii w operacji zaczepnej

Armia może otrzymać na operację: 60-70 rakiet z ładunkiem jądrowym.

Wg potrzeb armii może być wykonanych do 15 lotniczych uderzeń jądrowych.

Działania bojowe armii na głównym kierunku uderzenia frontu mogą być wspierane siłami DLSZR wysiłkiem:

- w działaniach z użyciem BMR: 45-54 e/l LMSz i 26-30 e/l LRT;
- w działaniach bez użycia BMR: 56-63 e/l LMSz i 21-25 e/l LRT.

Zależnie od sytuacji armia może otrzymać następujące jednostki wzmocnienia:

- FBAA /4 d po 18 hba 152 mm/ i frontowy pappanc /3 d po 18 dz. ppanc 85 mm/;
- bzrl, bzłt, klucz śm.zakłóceń łączności radioliniowej.

3. Punkty dowodzenia /rozmieszczenie i przesunięcie/

a/ rozmieszczenie punktów dowodzenia

Związek operacyjny	SD			WSD		TSD	
	Odległość od linii frontu /w km/	Powierzchnia /w km ² /	Czas na przesunięcie i przejście do wodz. przez i rzut w nowym miejscu /w godz./	Odległość od linii frontu /w km/	Powierzchnia /w km ² /	Odległość od SD /w km/	Powierzchnia /w km ² /
Armia	25-40	20-25 8 ^x	5-7 10-12 ^{xx}	15-20	4-6 2 ^x	10-15	20 8 ^x
Front	50-70	40-50 10-15 ^x	8-12 16-20 ^{xx}	20-25	8-10 3-4 ^x	25-30	25-40 10-12 ^x

- x - powierzchnia zajmowana przez ścisły skład punktu dowodzenia /bez rejonów rozmieszczenia jednostek obsługi i ochrony/;
- xx - czas przesunięcia całości SD.

Zależnie od potrzeb we froncie i armii może być organizowane PSD w odległości od przedniego skraju:

- PSD armii - 20 km;
- PSD frontu - 30 km.

Ponadto dla potrzeb dowódców frontu, armii i dywizji organizowane są powietrzne elementy dowodzenia /PED/ na śmigłowcach wyposażonych w środki łączności:

- we froncie i armii znajduje się PED-2 na śmigłowcu Mi-8, wyposażony w: 2 rst R-130, 2 rst R-111, 2 radiotelefony K-1, urządzenie utajniaszące i szyfrujące oraz w 2 dalekopisy.

Oprócz 4 członków załogi i 3 łącznościowców może zabrać 5 oficerów sztabu:

- w dywizji jest PED-3 na śmigłowcu Mi-2, wyposażony w: rst R-111, radiotelefon K-1 i urządzenie utajniaszące. Oprócz załogi i jednego łącznościowca może zabrać 2-3 oficerów sztabu.

b/ Przesunięcie punktów dowodzenia:

- SD i TSD armii - raz na dobę, frontu - raz na 2 doby;
- WSD armii - 2-3 razy na dobę, frontu - 2 razy na dobę. /Częstotliwość przesunięcia zależna jest od tempa natarcia/.

c/ Czas rozwinięcia WŁ armii:

- SD - 3,5 godz. /210 min./;
- WSD - ok. 2,5 godz. /135 min./;
- TSD - ok. 3 godz. /165 min/.

4. Działania zaczepne bez użycia BMR

- a/ Odcinek przełamania: - bp - 1 km /front natarcia/;
- pułku - do 2 km;
 - dywizji - do 4 km;
 - armii - 8-12 km i więcej.

b/ Stosunek sił:

- operacyjny - 1:1,1 - 1,3;
- taktyczny - 1:2 - 2,5.

c/ Gęstość artylerii na 1 km odcinka przełamania: 70-130 dz na km podczas przełamywania przygotowanej obrony najeźdźcy na odcinku od 4 do 8 km.

5. Normy gęstości dział i zużycia amunicji

a/ Potrzebna gęstość dział na 1 km odcinka przełamania w natarciu bez użycia broni jądrowej

Rodzaj i przynależność narodowa dywizji	Szerokość pasa obrony /w km/	Potrzebna gęstość dział na 1 km podczas przełamania obrony na odcinku:			
		2 km	4 km	6 km	8 km
DZ, DPanc /A/	20	170	130	105	90
	30	155	125	95	80
	40	150	120	90	75
DZ, DPanc, DPG, DPŻmot /NZ/	20	175	110	90	77
	30	160	100	80	73
	40	150	90	75	70
Dywizja /WB/	20	160	105	100	95
	30	145	90	90	77
	40	140	85	85	75

b/ Potrzebna liczba dział do rażenia jednego obiektu nieprzyjaciela

Lp.	Rodzaj obiektu	Potrzebna liczba dział do rażenia obiektu:			Rodzaj zadania ogniowego
		minimalna	maksymalna	średnia	
1	2	3	4	5	6
1.	Wyrzutnia "HJ"	6	18	12	zniszczenie
2.	b /pl/ 203,2 mm hb	12	24	18	- " -
3.	b 175 mm a	6	18	12	obezwład.
4.	b 155 mm hb	12	24	18	zniszczenie
		12	18	15	obezwład.
5.	ba ciągniętej i 110 mm wyrzutni "Wegman"	6	12	9	- " -

1	2	3	4	5	6	
6.	pl samobieżnych moździerz	6	6	6	obezwład.	
7.	Pl plot "Chaparral" i "Vulkan"	6	12	9		
8.	Pojedynczy cel /PPK, dz/	3	3	3		
9.	Stacja radiolokacyjna	6	6	6		
10.	Pluto- nowy punkt oporu	kp pierwszego rzutu	12	18	15	obezwład.
		kp drugiego rzutu	12	12	12	
		na skrzydle odcinka przełamania	12	12	12	
11.	SD	batalionu	6	6	6	
		brygady	6	18	12	
		dywizji /WSD/	18	36	24	
12.	kp /kcz/ w rejonie ześrodkowania	36	54	48		

c/ Normy zużycia amunicji artyleryjskiej do obezwładnienia
obiektów nieprzyjaciela

Rodzaj obiektu	Potrzebna liczba pocisków /w szt./
1. Wyrzutnia "HJ"	350 /zniszczenie/
2. b /pl/ 203,2 mm hb	600 /zniszczenie/
3. b 175 mm a	430
4. b 155 mm hb	400
5. b 110 mm "Wegman"	310
6. pl /sekcja/ moźdz. samob.	310
7. ba ciągnionej	210
8. pl moźdz. ciągnionych	175
9. pl plot "Chaparral" i "Vulkan"	250
10. plutonowy punkt oporu	800
11. pojedynczy cel /PO, PPK, dz./	65
12. stacja radiolokacyjna	180

13. SD batalionu	400
14. SD brygady	800
15. WSD dywizji	1400
16. kp /kcz/ w rejonie ześrodkow.	2400
17. kpzmot w obronie	2800
18. kppanc w rejonie ześrodkow.	1300
19. bp /A, NZ/	9000
20. bp /WB/	11000
21. bcz /A, NZ/, pcz /WB/	8000
22. DZ /A/, DPanc /NZ/	105000
23. DZ,DPG,DPZmot /NZ/, DPanc /A/	115000
24. Dywizja /WB/	135000
25. DZ /H,B/	122000
26. IDP /D/	136000
27. rppanc /A/	19000

6. Niektóre dane dotyczące natarcia dywizji

W zależności od sposobu działania nieprzyjaciela natarcie dywizji może przyjąć formę: przełamania, boju spotkaniowego, pościgu. Dywizja może przejść do natarcia z marszu z rejonu wyjściowego położonego w głębi /sposób zasadniczy/ lub z bezpośredniej styczności z nieprzyjacielem.

a/ Pas natarcia - 15-20 km;

b/ Głębokość zadań:

- bliższe - 10-15 km;
- następne - 20-25 km;
- dnia - do 40 km;

lub bliższe - 20-25 km;

- następne - 30-40 km;
- dnia - 60 km, a dla DPanc i więcej.

Dywizja może także otrzymać zadanie dwustopniowe:

- bliższe - 20-25 km;
- dnia - do 40 km;

lub bliższe - 30-40 km;

- dnia - 60 km.

Podczas przełamywania silnej obrony nieprzyjaciela, na kierunkach drugorzędnych oraz w warunkach szczególnych głębokość zadań dywizji będzie mniejsza /np. w rejonie zurbanizowanym zadanie dnia może wynosić: od 4 do 6-10 km/.

c/ Tempo natarcia 4-6 km/godz.

d/ Przydział rakiet: 3-6 rakiet z ładunkiem jądrowym.

e/ Wzmocnienie: - 2-4 i więcej da;

- do pappanc;

- do bsap;

- inne pododdziały, jak np. chemiczne, medyczne, remontowe.

f/ Głębokość ugrupowania bojowego dywizji - 35-50 km.

g/ Przy przejściu dywizji do natarcia z rejonu wyjściowego położonego w głębi:

- odległość rejonu wyjściowego od przedniego skraju - 40-60 km;

- odległość rubieży rozwinięcia od przedniego skraju w ko-

lumnay: - batalionowe - 8-12 km;

- kompanijne - 4-6 km;

- plutonowe - 2-3 km;

- rubież ataku: jak najbliższej przedniego skraju za ukryciami przed obserwacją i ogniem na wprost.

h/ Odparcie kontrataku nieprzyjaciela.

Dywizja organizuje 3-4 rubieże obrony o głębokości do 2 km każda, w odległości 2-3 km między rubieżami.

Poszczególne rubieże tworzą:

- pierwszą: bataliony pierwszego rzutu pułków oraz OPpanc i OZap pułków;

- drugą: drugie rzuty i odwody pułków, a ponadto OPpanc i OZap dywizji;

- trzecią: /niekiedy i czwartą/; drugi rzut lub odwód dywizji oraz OPpanc i OZap armii.

Artyleria do ognia pośredniego zajmuje SO z reguły między pierwszą a drugą rubieżą obrony.

VII. DZIAŁANIA OBRONNE

1. Operacja obronna armii

a/ Szerokość pasa obrony - 100-150 km^{x/}.

Głębokość pasa obrony - 100-150 km i więcej.

b/ Na operację armia może otrzymać: 20-40 rakiet z ładunkiem jądrowym.

Według potrzeby armii może być wykonanych 5-10 lotniczych uderzeń jądrowych.

Wysięk lotnictwa wsparcia może wynosić od 9 do 21 e/l LMSz i 12-15 e/l LRT.

c/ System obrony armii obejmuje:

- system uderzeń broni jądrowej i chemicznej;
- system ognia klasycznych środków rażenia;
- ugrupowanie operacyjne;
- strukturę inżynierskiej rozbudowy terenu w pasie obrony armii.

d/ Struktura inżynierskiej rozbudowy może obejmować:

- pas przesłaniania^{xx/} - 15 km i więcej od przedniego skraju obrony /może być on organizowany w styczności i bez styczności z nieprzyjacielem/;
- pozycję przednią - 3-5 km od przedniego skraju obrony;
- pozycję ubezpieczeń bojowych - do 2 km od przedniego skraju obrony;
- pierwszy pas obrony, który broniony przez dywizje pierwszego rzutu operacyjnego armii - stanowi taktyczną strefę obrony o głębokości 20-30 km. Pierwszy pas obrony może mieć 3-4 pozycje obrony o głębokości 2-3 km każda, rozbudowywane w odległości 3-5 km;
- drugi pas obrony /pierwszą armijną rubież obrony/ - 40-60 km od przedniego skraju pierwszego pasa;
- trzeci pas obrony /drugą armijną rubież obrony/ - 40-60 km od przedniego skraju drugiego pasa.

x/ Przy przejściu armii do obrony w toku frontowej operacji zaczepnej - pas obrony może być węższy i wynosić 60-100 km. Natomiast przy przejściu do obrony w warunkach szczególnych /np. w górach, na wybrzeżu morskim/ - pas obrony armii może być szerszy i wynosić do kilkuset km.

xx/ W strefie nadgranicznej głębokość pasa przesłaniania może wynosić 20-40 km.

Drugi i trzeci pas, organizowane przez dywizje drugiego rzutu operacyjnego armii /do obrony trzeciego pasa mogą być także użyte dywizje z odwodu frontu / - tworzą operacyjną strefę obrony armii o głębokości 80-120 km.

e/ Inżynierska rozbudowa terenu w pasie obrony armii obejmuje: prace fortyfikacyjne, stworzenie systemu zapór i niszczeń, przygotowanie i utrzymanie dróg oraz realizację przedsięwzięć maskowania operacyjnego.

Prace inżynierskie pierwszej kolejności mogą być wykonane w ciągu 6-7 godz. przy użyciu 70% sił i środków ZT i oddziałów.

Podstawowe prace inżynierskie z zakresu rozbudowy pasa obrony armii można wykonać w ciągu 4-5 dni.

f/ Punkty dowodzenia armii:

- SD - 50-60 km od przedniego skraju obrony;
- ZSD - 20-30 km od SD;
- TSD - 15-20 km od SD.

Niekiedy może być organizowane PSD.

2. Szerokość i głębokość pasów i rejonów obrony oraz punktów oporu

Wyszczególnienie	Szerokość w km	Głębokość w km
Pas obrony dywizji	do 30 /40 i więcej na szerokim froncie/	20-30
Rejon obrony pułku	do 10	do 10
Rejon obrony batalionu	3-5	do 3
Punkt oporu kez	do 2	1
Punkt oporu kp	do 1,5	do 1

Luki między kompanijnymi punktami oporu mogą wynosić 1-1,5 km, a między batalionowymi rejonami obrony - 3-4 km.

VIII. PRZEGRUPOWANIE WOJSK

a/ Odległość marszu:^{x/} 300-400 i więcej km na dobę.

Średnia szybkość /prędkość/ marszu:^{xx/}

- kolumn mieszanych i czołgowych po twardej nawierzchni:
 - w dzień 20-30 km na godz;
 - w nocy 15-20 km na godz;
- kolumn samochodowych:
 - w dzień 30-40 km na godz;
 - w nocy 25-30 km i więcej km na godz.

b/ Podczas marszu wojsk na duże odległości wyznacza się odpoczynki:

- krótkie: 20-30 min. po 1 godz. marszu i po kolejnych 2-3 godz. marszu;
- długie: 2-4 godz. na początku drugiej połowy marszu;
- dzienne /nocne/ ok. 12-14 godz.

c/ Odległości między:

- pułkami - 5-10 km;
- batalionami /dywizjonami/ - nie mniej niż 5 km;
- kompaniami czołgów - 2-3 km;
- kompaniami piechoty /pz/ - 200 m;
- pojazdami - 25-50 m /zależnie od prędkości jazdy i widoczności/.

d/ Linia /punkt/ wyjściowa, wyznaczana w odległości 20-30 km, powinna umożliwić formowanie kolumn.

Linia /punkt/ wyrównania: wyznacza się co 2-3 godz. marszu dla regulacji prędkości marszu.

e/ Armia otrzymuje drogi marszu lub pas przegrupowania o szerokości 80-100 km.

Ilość dróg marszu dla armii:

- dla 2-3 dywizji pierwszego rzutu po 2-3 drogi;
- dla jednostek armijnych 1-2 drogi.

Średnio 5-7 dróg.

Odległości między drogami marszu dywizji - nie mniej niż 5 km, a między zewnętrznymi drogami sąsiednich dywizji - 10-20 km.

x/ Wg "Dyrektywy MON do działalności Sił Zbrojnych PRL w latach 1974-1975".

xx/ Wg "Organizacja marszu dywizji zmechanizowanej /pancernej/ w ramach przegrupowania wojsk operacyjnych", Biul. Inform. nr 4/109/, Wyd.Szt.Gen., Warszawa 1972, s.23.

f/ Ubezpieczenie marszowe

Dywizja może wysłać OW w sile od wzmocnionego bp do pułku lub kilka OW w sile bp każdy.

- OW w sile pułku wysyła się na odległość 50-70 km /2-3 godz. marszu/.
- OW w sile bp wysyła się na odległość 30-50 km /1-2 godz. marszu/.

Od czoła, z każdego pułku pierwszego rzutu dywizji, wysyła się awangardę w sile wzmocnionego bp /kcz/ na odległość 12-15 km od sił głównych. Awangarda wysyła szpicę czołową w sile od wzmocnionego plp do kp na odległość 3-5 km.

Szpicę boczną lub tylną wysyła się na odległość 3-5 km od sił głównych. Ponadto wystawia się ubezpieczenia stałe w celu uchwycenia i utrzymania rubieży i obiektów w ciągu określonego czasu na szczególnie ważnych kierunkach.

IX. DZIAŁANIA DESANTOWE

1. Desant morski /użycie dywizji desantowej/

a/ Rejon wyjściowy wojsk desantu obejmuje:

- rejon ześrodkowania wojsk desantu oddalony 10-15 km od brzegu morza;
- rejon załadowania DD składa się z 3-4 odcinków pułkowych, na których wybiera się 1-3 zasadnicze i 1-2 zapasowe punkty załadowania, każdy w odległości umożliwiającej jednoczesne rażenie 2 punktów ładunkiem jądrowym średniej mocy.

b/ Rejon lądowania wojsk desantu obejmuje:

Od strony morza:

- rejon taktycznego rozwinięcia poza zasięgiem taktycznej broni rakietowej nieprzyjaciela;
- 2-3 rejonu /pozycje/ manewrowe dla okrętów ZWO;
- rubieże manewru sił osłony i obrony wodnego rejonu lądowania;
- linie wyjściowe przed każdym punktem lądowania - w odległości 5-6 km od brzegu;
- = linie wodowania środków pływających z OD - w odległości 3-5 km od brzegu;
- tory wodne doprowadzające do punktów lądowania.

Na wybrzeżu:

- 2-3 pułkowe odcinki lądowania, na każdym 2-3 zasadnicze i jeden zapasowy punkt lądowania o szerokości od 1,5 do 2 km;
- 2-3 rejony do lądowania desantu śmigłowcowego;
- przyczółek lądowania, odpowiednio urządzony i broniony od strony lądu i morza, na którym rozwija się bazę lądowania.

c/ Baza lądowania składa się z:

- rejonu wodnego z oczyszczanymi i oznakowanymi torami wodnymi;
- pasa wybrzeża przygotowanego do wyładunków z morza na ląd.

Organizuje się ją w działaniach desantowych od dywizji wzwyż przez dowódcę zespołu lądowania.

d/ W skład zespołu lądowania mogą wchodzić:

- grupy trałowe dalekiej ochrony przeciwminowej desantu;
- ZWO desantu;
- ZDES;
- grupy demonstracyjne.

e/ Odległość podczas przejścia morzem między:

- grupami lub większymi OD i transportowcami - nie mniej niż 25 kabli /5 km/;
- małymi i średnimi OD wchodzącymi w skład grup: 2 kable /400 m/ wszerek i 3 kable /600 m/ w głąb.

f/ Średni czas załadowania:

- wzmocnionej kdes z plcz pływających - 15-18 min;
- wzmoczonego pdes - 3,5-5 godz;
- wzmocnionej DD: 5-6 godz. przy jednoczesnym załadowaniu trzech pdes i tyłów DD lub 6-8 godz. przy kolejności załadowania: tyły dywizji, pierwszy rzut /dwa pułki/, drugi rzut /pułk/.

W nocy oraz przy lądowaniu na transportowce desantowe i statki handlowe czas wydłuża się o 20-30%.

g/ Średni czas lądowania:

- wzmocnionej kdes - 10-15 min;

- rzutu szturmowego desantu - 30-40 min;
- pierwszego rzutu desantu - 4 godz;
- całej wzmocnionej DD ugrupowanej w 2 rzuty - do 7 godz.

h/ DD mając w pierwszym rzucie trzy pdes może lądować na froncie do 30 km, a mając dwa pdes - na froncie 15-20 km. Pułki pierwszego rzutu otrzymują odcinek lądowania o szerokości 6-8 km.

1/ Głębokość zadań DD, działającej w składzie desantu operacyjnego:

- bliższe - 5-7 km;
- następne - 10-15 km.

Głębokość całego zadania DD może wynosić 15-20 km.

j/ W natarciu wzdłuż wybrzeża morskiego

Szerokość pasa /frontu/ natarcia:

- kdes z plcz - 1200 m;
- pdes /4 kdes w pierwszym rzucie/ - 7-9 km;
- DD w ugrupowaniu dwurzutowym - 10-15 km; odcinek przełamania DD - 2-2,5 km przy gęstości 60-70 dz. na 1 km odcinka przełamania.

DD może otrzymać zadanie trzy lub dwustopniowe. Głębokość zadania dnia - 20-30 km.

k/ W obronie wybrzeża morskiego:

- front obrony kdes - 1-1,5 km; luki między kompanijnymi punktami oporu - 1-1,5 km;
- rejon obrony pułku o szerokości do 10 km;
- szerokość pasa obrony DD - 30 i więcej km.

2. Desanty powietrzne

a/ Taktyczny: może być organizowany przez armię, DZ, DPanc oraz DD. Wysadzany jest z reguły przy wykorzystaniu śmigłowców.

Skład: od kompanii do wzmocnionego batalionu piechoty, a w niektórych wypadkach - nawet pułku.

Rejon załadowania: w odległości 30-50 km od rubieży styczności walczących wojsk. Powierzchnia rejonu załadowania eskadry Mi-8: 250 x 300 m, a dla Mi-6: 500 x 300 m; odległości między eskadrami: 1,5-2 km, a między śmigłowcami - 100 m.

Czas załadowania:około 20-30 min. dla załadowania batalionu.

Głębokość lądowania: nie powinna przekraczać głębokości zadania dnia dywizji; przeciętnie 25-40 km.

Wielkość rejonu lądowania: podobna jak rejonu załadowania; desant w składzie batalionu ląduje z zasady na 3-4 lądowiskach.

Niezbędna ilość śmigłowców do załadowania:

- bp ze środkami wzmocnienia: esk. Mi-6 i 2 esk. Mi-8;
- kp bez sprzętu ciężkiego: 12-15 ś. Mi-8.

Czas potrzebny dla pśt do organizacji desantowania: 5 godz.

Czas samodzielnej walki: uzależniony od tempa natarcia wojsk wysadzających desant i może wynosić 6-12 godzin.

b/ Operacyjny: w składzie nie mniejszym od DPD /poniższe dane dotyczą DPD o organizacji batalionowej/.

Rejon wyjściowy: obejmuje rejon ześrodkowania DPD oddalony od lotnisk około 25-30 km, rejony wyczekiwania oddziałów lub zgrupowań desantowych w odległości 5-10 km od lotnisk załadowania, których dla DPD desantowanej w jednym rejsie potrzeba 5-6, tzn. po jednym lotnisku na bpd, zgrupowanie sztabowe i rzut latający. Ponadto w rejonie wyjściowym powinny być 2-3 lotniska zapasowe.

Odległości rejonu wyjściowego: uzależnione są od zasięgu rakiet taktyczno-operacyjnych nieprzyjaciela oraz zasięgu działania lotnictwa transportowego i stąd przy desantowaniu DPD samolotami AN-12 może wynosić 300-600 km.

Niezbędna ilość samolotów AN-12: dla bpd - 35-40, dla DPD - 250-270 samolotów, tj. około trzech DLT.

Czas przygotowania DPD do desantowania: uzależniony jest od stanu posiadania tary desantowej i może wynosić: 1,5-2,5 doby.

Czas załadowania DPD do samolotów: 2-3 godziny.

Głębokość lądowania DPD: uzależniona jest od zasięgu LT, jej możliwości bojowych oraz możliwości wsparcia jej walki przez środki rażenia frontu i może wynosić 120-180 km..

Wielkość rejonu lądowania: 15 x 25 km, przy czym wyznacza się w nim 5-6 zrzutowisk oraz 1-2 lotniska dla rzutu lądującego.

Wielkość zrzutowisk /dla samolotów AN-12/: przy zrzucie w kolumnie samolotów - 1500 x 800 m, w kolumnie kluczy - 1700 x 1500 m. Przy zrzucie w nocy podane wielkości zwiększa się o 50%.

Wysokość zrzutów z samolotu AN-12: ludzi - 600 m, platform - PGS - 500-800 m, platform P-127 - 1000 m.

Dopuszczalna prędkość wiatru przy zrzucie ludzi: normalna 3-4 m na sek; górna do 6-8 m na sek. w warstwie przyziemnej.

Czas samodzielnej walki DPD: uzależniony jest od jej możliwości bojowych, wsparcia jej walki przez środki rażenia frontu, siły przeciwdziałania nieprzyjaciela oraz tempa natarcia wojsk frontu i może wynosić 2-3 doby.

X. WALKA RADIOELEKTRONICZNA

1. Pojęcie "walka radioelektroniczna"

Walka radioelektroniczna jest to zespół przedsięwzięć i działań wzajemnie od siebie zależnych pod względem celu, miejsca, czasu, metod i sposobów wykonania, zapewniających wykrycie, obezwładnienie i dezorganizację pracy środków i systemów radioelektronicznych nieprzyjaciela oraz zapewniających nieprzerwaną i efektywną pracę środków i systemów radioelektronicznych własnych wojsk.

2. Zadania walki radioelektronicznej

a/ Obezwładnienie środków i systemów radioelektronicznych nieprzyjaciela w celu obniżenia skuteczności działań jego lotnictwa, wojsk raketowych i artylerii, jak również zdeorganizowania lub całkowitego zerwania dowodzenia wojskami i współdziałania w strefie taktycznej i operacyjnej.

b/ Zapewnienie nieprzerwanej pracy środków i systemów radioelektronicznych własnych wojsk w warunkach ogniowego i elektronicznego oddziaływania nieprzyjaciela.

3. Elementy składowe walki radioelektronicznej

a/ Rozpoznanie elektroniczne, realizowane przez oddziały i pododdziały rozpoznania i zakłóceń radioelektronicznych.

b/ Obezwładnienie elektroniczne, wykonywane przez oddziały i pododdziały zakłóceń w ramach wsparcia i osłony radioelektronicznej wojsk.

c/ Ochrona elektroniczna, realizowana przez wszystkie rodzaje wojsk i służb, wykorzystujące środki radioelektroniczne.

4. Realizacja zadań walki radioelektronicznej

Wykonywanie zadań walki radioelektronicznej osiąga się poprzez stosowanie różnego rodzaju zakłóceń elektronicznych i jednoczesne niszczenie środkami rażenia punktów dowodzenia, węzłów łączności i innych obiektów radioelektronicznych nieprzyjaciela.

Zadania walki radioelektronicznej wykonują:

- oddziały i pododdziały rozpoznania radioelektronicznego;
- oddziały i pododdziały zakłóceń radioelektronicznych;
- wojska raketowe, lotnictwo i artyleria;
- taktyczne i operacyjne desanty powietrzne oraz grupy specjalne /dywersyjno-rozpoznawcze/.

Ponadto w realizacji zadań walki radioelektronicznej uczestniczą inne rodzaje wojsk i służb, stosownie do swych możliwości szczególnie w zakresie ochrony elektronicznej.

5. Organem wykonawczym w zakresie organizacji i kierowania walką radioelektroniczną jest:

- a/ w sztabie frontu - oddział walki radioelektronicznej;
- b/ w sztabie armii - wydział walki radioelektronicznej oddziału operacyjnego;
- c/ w sztabie dywizji - starszy pomocnik szefa wydziału operacyjnego do spraw walki radioelektronicznej;
- d/ na szczeblu pułku - oficer operacyjny sztabu pułku;

e/ dowództwa oddziałów i pododdziałów zakłóceń łączności radiowej i radioliniowej oraz zakłóceń radiolokacyjnych.

6. Armia może otrzymać jako wzmocnienie:

- batalion zakłóceń taktycznych /bzt/ i klucz śmigłowców zakłócających łączność radioliniową z punktu zakłóceń radiowych frontu;
- batalion zakłóceń radiolokacyjnych /bzrl/ z pułku zakłóceń radiolokacyjnych frontu.

7. Organizacja bzt:

- kompania zakłóceń radiowych KF: 3 pl zakłóceń /razem 12 stacji zakłóceń R-378/;
- 2 kompanie zakłóceń radiowych UKF: po 3 pl zakłóceń i pl wykrywania i wskazywania celów radioelektronicznych /po 9 stacji zakłóceń R-330 A/;
- kompania wykrywania i wskazywania celów radioelektronicznych: 2 pl wykrywania i pl namierzania radiowego;
- kompania łączności: pl radiowy, pl radioliniowy i pl telefoniczno-telegraficzny.

W operacji zaczepnej armii bzt może działać scentralizowanie lub zdecentralizowanie. Dywizjom pierwszego rzutu mogą być przydzielane kompanie zakłóceń UKF /lub plutony/.

Możliwości obezwładnienia zakłóceniami łączności nieprzyjaciela

Rodzaj zakłóceń	Liczba zakłócanych relacji łączności radiowej	
	KF	UKF
1	2	3
<u>Zakłócenia selektywne</u> /1 stacja zakłóca jedną relację łączności/	12	18
<u>Zakłócenia selektywne metoda manewrowa</u> /1 stacja zakłóca 1-2 relacje łączności/	12-24	-

1	2	3
Zakłócenia zaporowe mocą 200 W przy 5 kanałowym re- żymie pracy stacji zakłóceń	-	90
Zakłócenia zaporowe mocą 80 W przy 15 kanałowym reżymie pracy stacji zakłóceń	-	270

bzt w pełnym składzie jest w stanie zdezorganizować łączność radiową KA z dwiema podległymi dywizjami /DZ, DPanc/ oraz łączność dwóch dywizji pierwszego rzutu.

8. Klucz śmigłowców zakłócających obezwładnia zakłóceniami łączność radioliniową dywizji z KA oraz dywizji z brygadami nieprzyjaciela.

Rubież patrolowania dla śmigłowców zakłócających wyznacza się w odległości 10-15 km od linii styczności wojsk.

Zasięg zakłóceń: dla stacji R-949 zamontowanej na śmigłowcu Mi-4P:

H = 1000 m do 100 km,

H = 2000 m do 135 km,

H = 3000 m do 150-170 km.

Klucz śmigłowców może zakłócić selektywnie jednocześnie 12 relacji radioliniowych /3 śmigłowce x 4 nadajniki zakłócające na śmigłowcu = 12/.

9. Batalion zakłóceń radiolokacyjnych przeznaczony jest do osłony zasadniczych elementów ugrupowania operacyjnego armii.

Organizacja bzrl: 3 kzrl każda w składzie: pl dowodzenia, pl stacji SPB-7, pl stacji SPO-8 i pl stacji SPO-10 /SPO-40/.

Środki zakłócające bzrl zapewniają możliwość zakłóceń pracy radiolokacyjnych celowników bombowych na głębokość 60-70 km. Za pomocą stacji SPO-10 /SPO-40/ można osłonić 4-6 obiektów przed celnym bombardowaniem lub imitować 4-6 pozornych punktów przepraw, albo stworzyć do 6 tzw. "linii dowodzenia" rakiet klasy "powietrze-ziemia" z aktywnymi lub półaktywnymi głowicami samonaprowadzania.

Przy gęstości nalotów 1-2 samolotów na min., bzrl może osłonić przed celnym bombardowaniem 3-4 obiekty punktowe

/mosty, SD, SS raket itp./ lub 1-2 obiekty powierzchniowe o rozmiarach 700-1000 km² /rejon dywizji, BROT, lotnisko/ albo pas terenu o szerokości 80-100 km i głębokości 30-40 km.

10. Najbardziej skutecznym sposobem walki ze środkami radioelektronicznymi jest ich niszczenie. Bardzo często niszczenie obiektów radioelektronicznych będzie realizowane łącznie z niszczeniem lub obezwładnieniem innych obiektów mających istotne znaczenie w danej sytuacji, jak: oddziałów i związków taktycznych, środków przenoszenia BMR, stanowisk dowodzenia itp.

Do niszczenia obiektów i środków radioelektronicznych można wykorzystać: WRiA, lotnictwo, desanty powietrzne i grupy specjalne.

XI. LIKWIDACJA SKUTKÓW UDERZEŃ JADROWYCH

1. Pojęcie "likwidacja skutków uderzeń jądrowych"

Likwidacja skutków uderzeń jądrowych stanowi zespół przedsięwzięć, organizowanych przez dowódców i sztaby wszystkich szczebli dowodzenia oraz realizowanych przez wszystkie rodzaje wojsk i służb w celu odtworzenia zdolności bojowej wojsk do dalszych działań i wykonania postawionych zadań bojowych.

2. Przedsięwzięcia w zakresie likwidacji skutków uderzeń jądrowych i odtworzenia zdolności bojowej wojsk obejmują przede wszystkim:

- rozpoznanie ognisk porażenia bronią jądrową;
- odtworzenie naruszonego systemu dowodzenia i łączności, uderzeń jądrowych, ognia klasycznych środków rażenia, zaopatrywania materiałowego, zabezpieczenia medycznego i technicznego wojsk;
- wykonanie prac ratunkowo-ewakuacyjnych w rejonach uderzeń jądrowych oraz wyprowadzenie wojsk ze stref skażeń promieniotwórczych;
- uzupełnienie strat stanu osobowego oraz techniki bojowej i odtworzenie ugrupowania bojowego /operacyjnego/ związków taktycznych /operacyjnych/;
- przeprowadzenie zabiegów sanitarnych ludzi, dezaktywacji sprzętu, uzbrojenia i środków materiałowo-technicznych;

- odbudowę dróg manewru, dowozu i ewakuacji.

Przedsięwzięcia te realizuje się jednocześnie z wykonywaniem zadań bojowych przez posiadające zdolność bojową związki taktyczne i operacyjne. W pierwszej kolejności odzwierca się dowodzenie zgrupowaniami sił i środków na kierunku głównego uderzenia. Zależnie od charakteru przedsięwzięć na odtworzenie dowodzenia we froncie i armii potrzeba od kilku godz. do 1-2 dni. Odtwarzanie zdolności bojowej wojsk, które mają stosunkowo niewielkie straty /do 50%/, może być realizowane w toku działań bojowych. Związki taktyczne mające straty do 70% i większe, zwykle wyprowadza się do odwodu. Do okazania pomocy wojskom w likwidacji skutków uderzeń jądrowych mogą być wydzielane ze szczebla nadrzędnego specjalne siły i środki.

3. Po 3-4 godz. od początku pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego nieprzyjaciela^{x/} mogą być znane w sztabie armii /frontu/: liczba, miejsce, czas, moc i rodzaj wybuchów jądrowych, a także może być dokonane wstępne prognozowanie sytuacji po uderzeniach jądrowych, pozwalające na powzięcie decyzji do likwidacji skutków uderzeń jądrowych i ewentualnych działań tymi wojskami, które zachowały zdolność bojową. W miarę napływu danych o parametrach kolejnych uderzeń jądrowych prognozowanie będzie kontynuowane.

Po 10-12 godz. od początku pierwszego zmasowanego uderzenia jądrowego nieprzyjaciela^{x/} sztab armii /frontu/ może znać ogólną sytuację operacyjną w stopniu pozwalającym na powzięcie decyzji co do dalszych działań wojsk armii /frontu/.

Zależnie od konkretnych warunków, rozmiaru i struktury strat na odtworzenie zdolności bojowej może być potrzeba:

- wojsk armii: od kilku godzin do 2 dni;
- wojsk frontu: od jednego do kilku dni.

Całkowita zaś likwidacja skutków uderzeń jądrowych może trwać i znacznie dłużej.

4. Po uderzeniach jądrowych nieprzyjaciela wojska mogą posiadać różny stopień zdolności bojowej.

x/ Pierwsze zmasowane uderzenie jądrowe nieprzyjaciela w ramach natarcia jądrowego na TDW może trwać 2-3 godz. /przy wykorzystaniu 60% środków na całe natarcie jądrowe/, drugie zmasowane uderzenie jądrowe może nastąpić po upływie 6-7 godz. od czasu rozpoczęcia pierwszego.

Dywizja posiada zdolność bojową, jeżeli w jej składzie zachowało się nie mniej niż 70% zasadniczych oddziałów /pododdziałów/ ze środkami walki i zapasami, które mają zachowany system dowodzenia, duch moralny i gotowość do natychmiastowych działań.

Dywizja posiada zdolność bojową częściową, jeżeli zachowała nie mniej niż 40-50% stanu osobowego, trwałe dowodzenie i niezbędne środki materiałowe. Dywizje takie najczęściej mieć będą skróconą strukturę organizacyjną, odpowiednio niewysokie możliwości bojowe i w wielu przypadkach ich bojowe użycie będzie ograniczone.

Dywizja może w pełni utracić zdolność bojową, jeżeli straci ponad 50-60% swych zasadniczych oddziałów. Zdolność bojową mogą utracić również i te wojska, które poniosą stosunkowo nieduże straty, ale stracą zasadnicze swoje oddziały i organy dowodzenia.

Oceniając zdolność bojową wojsk w stanie osobowym, należy uwzględniać nie tylko straty bezpowrotne i sanitarne, lecz i od radioaktywnego napromienienia.

Armia i front nawet po zmasowanych uderzeniach jądrowych nieprzyjaciela mogą zachować znaczną zdolność bojową swych wojsk i w ślad za własnymi uderzeniami jądrowymi prowadzić zdecydowane działania bojowe w celu ostatecznego rozbicia ocalałych sił nieprzyjaciela.

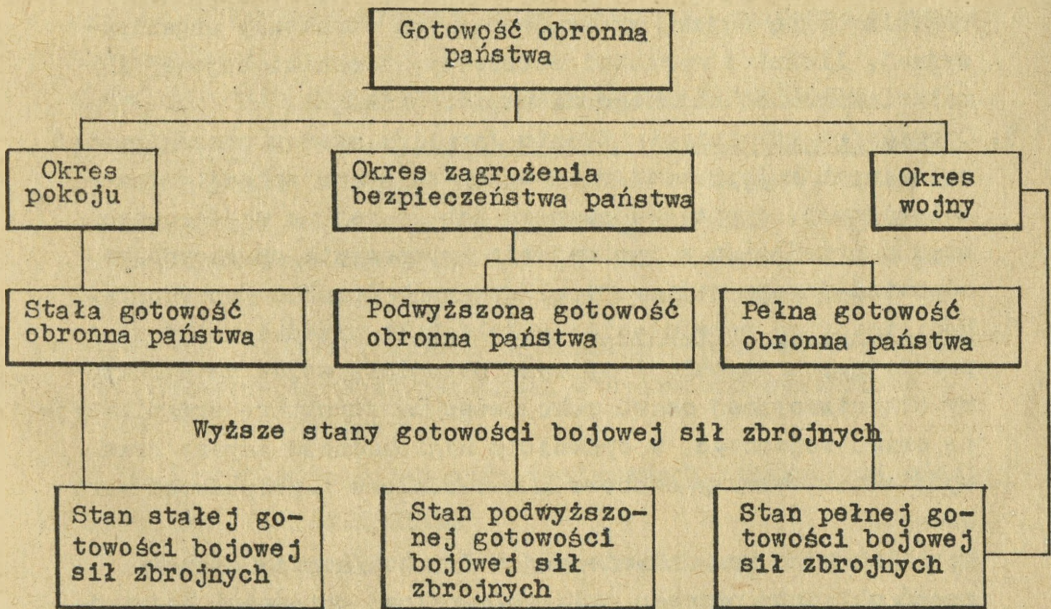
5. Czas przeprowadzenia całkowitych zabiegów przez BChem:

Związek taktyczny	Czas przeprowadzenia całkowitych zabiegów /w godz./		
	sanitarnych	dezaktywacji	odkazywania /dezaktywacji/
1	2	3	4
DZ	5,3	$\frac{2,7}{3,2}$	$\frac{4,0}{5,2}$
DPanc	4,3	$\frac{2,4}{2,7}$	$\frac{3,5}{4,6}$
DPD	1,5	$\frac{0,6}{0,8}$	$\frac{1,0}{1,2}$

1	2	3	4
DD	1,8	$\frac{1,2}{2,2}$	$\frac{1,7}{2,2}$
ABROT	0,6	0,4	0,5
ABAA	1,0	$\frac{0,5}{0,6}$	$\frac{0,8}{1,0}$

Uwaga: W liczniku czas przeprowadzenia zabiegów w lecie,
w mianowniku - w zimie.

XII. STANY GOTOWOŚCI OBRONNEJ PAŃSTWA ORAZ GOTOWOŚCI BOJOWEJ SIŁ ZBROJNYCH

1. Stan gotowości bojowej wojsk jest ściśle uzależniony od stanu obronnego, w jakim znajduje się państwo.
2. Stany gotowości bojowej wojsk odpowiadają poszczególnym okresom w systemie obronnym państwa. Powinny one wyprzedzać wprowadzenie odnośnych stanów gotowości obronnej państwa.
3. Gotowość bojowa: jest to stan określający stopień przygotowania poszczególnych ogniw organizacyjnych i całości sił zbrojnych do podjęcia i wykonania zadań bojowych w skali i w czasie określonym planami operacyjnymi zgodnie z przeznaczeniem danego rodzaju sił zbrojnych, rodzaju wojsk, służb i jednostek wojskowych.
4. Zdolność bojowa: jest to optymalna możliwość wykonania różnorodnych zadań bojowych przez określoną jednostkę organizacyjną wojsk, wynikającą z jej struktury organizacyjnej, ilości i wartości żołnierzy, techniki bojowej i materiałowo-technicznego zabezpieczenia.
5. Operacyjne rozwinięcie frontu /armii/: szereg przedsięwzięć związanych z doprowadzeniem wojsk do stanu pełnej gotowości bojowej, z przegrupowaniem ich do rejonu wyjściowego oraz z przyjęciem w tym rejonie ugrupowania operacyjnego odpowiadającego zamiarowi planowanych działań /operacji/.
6. Mobilizacyjne rozwinięcie: całokształt przedsięwzięć zapewniających szybkie i sprawne przejście wojsk ze struktury organizacyjnej czasu pokojowego na strukturę organizacyjną czasu wojennego, w oparciu o nagromadzone zapasy oraz wydzielone rezerwy osobowe i materiałowe z gospodarki narodowej.

Mobilizacyjne rozwinięcie wojsk frontu /armii/ stanowi część składową procesu osiągnięcia pełnej gotowości bojowej.

XIII. UZUPEŁNIANIE BIEŻĄCE I KOMPLEKSOWE STRAT SIŁ ZBROJNYCH W CZASIE WOJNY W UKŁADZIE "KRAJOWYM" I "POŁOWYM"

1. Uzupełnianie strat wojsk w czasie wojny stanowi kontynuację przedsięwzięć mobilizacyjnych okresu pokojowego. Zapewnia ono wymianę związków taktycznych i oddziałów lub ich elementów ugrupowania, które utraciły zdolność bojową odpowiednio w tym celu przygotowanymi związkami taktycznymi, oddziałami /pododdziałami/ rezerwowymi i zapasowymi oraz nieprzerwanym dopływem grup uzupełnienia do wojsk walczących w celu pokrycia ich strat bieżących. Ponadto zapewnia ono odtwarzanie związków taktycznych rezerwowych oraz oddziałów /pododdziałów/ zapasowych w wypadku użycia ich w całości, lub uzupełnianie tych jednostek, w miarę wysyłania z ich składu grup specjalistów do wojsk. W ramach uzupełniania strat w czasie wojny realizowane są również przedsięwzięcia związane z nowymi formowaniami.

2. Uzupełnianie strat wojsk może być prowadzone:

- a/ kompleksowo - to jest w sposób umożliwiający zastąpienie wyeliminowanych z walki pododdziałów, oddziałów, związków taktycznych i sztabów analogicznymi, w pełni uzbrojonymi jednostkami organizacyjnymi. Uzupełnianie kompleksowe prowadzi się przede wszystkim na rzecz wojsk lądowych;
- b/ bieżąco - to jest w sposób zapewniający planowe wyrównywanie codziennych strat jednostek w oparciu o wyszkolone zasoby rezerw osobowych.

3. Przeznaczenie związków taktycznych rezerwowych oddziałów /pododdziałów/zapasowych

Związki taktyczne rezerwowe oraz oddziały /pododdziały/ zapasowe formowane są na zasadach dotyczących mobilizacyjnego rozwinięcia jednostek wojskowych od nowa lub w drodze reformowania jednostek wojskowych istniejących w czasie pokoju.

Związki taktyczne rezerwowe występują tylko w wojskach lądowych i wykorzystuje się je głównie w ramach uzupełniania kompleksowego wojsk operacyjnych.

Oddziały /pododdziały/ zapasowe występują w wojskach lądowych, lotniczych, OPK, marynarki wojennej i w zależności od charakteru /typu/ jednostki wykorzystuje się:

- oddziały /pododdziały/ zapasowe artylerii, wojsk inżynierskich, wojsk chemicznych w zasadzie w ramach uzupełnienia kompleksowego wojsk operacyjnych. W wypadku szczególnych potrzeb, mogą być wykorzystane do uzupełnienia bieżącego tych wojsk - grupami specjalistów;

- oddziały /pododdziały/ zapasowe wojsk łączności, służb: czołgowo-samochodowej, uzbrojenia, zdrowia i kwatermistrzowskich, przeznaczone są do uzupełnienia bieżącego wojsk operacyjnych. W sporadycznych przypadkach mogą one również uzupełniać jednostki wojsk lądowych, lotniczych, OPK i marynarki wojennej na terenie kraju;

- oddziały /pododdziały/ zapasowe wojsk lotniczych, wojsk OPK i marynarki wojennej przeznaczone są głównie do uzupełnienia bieżącego grupami specjalistów /pododdziałami/ własnych jednostek, wojsk operacyjnych i wojsk działających na terenie kraju.

Związki taktyczne rezerwowe i oddziały /pododdziały/ zapasowe wojsk lądowych podlegają dowódcom okręgów wojskowych, na terenie których dyslokują. Oddziały /pododdziały/ zapasowe wojsk lotniczych, wojsk OPK i marynarki wojennej podlegają właściwym dowódcom rodzajów sił zbrojnych.

4. Organy wykonawcze uzupełnienia strat wojsk

Nieprzerwany dopływ wyszkolonych rezerw osobowych w bezpośredniej relacji kraj-wojska walczące realizuje aparat wykonawczy istniejący tak w kraju, jak i w ugrupowaniu wojsk operacyjnych, formowany równolegle z mobilizacyjnym rozwinięciem tych wojsk i rozpoczynający pełne funkcjonowanie z chwilą ich wprowadzenia do bitwy.

Do organów wykonawczych w systemie planowanego uzupełnienia strat wojsk na terenie kraju należą: rejonowe punkty zbiórki /RPZb/ i okręgowe punkty przesyłkowe /OPP/, które:

- zapewniają permanentne przesyłanie żołnierzy uzupełnienia do wojsk operacyjnych;

- partycypują w doraźnym uzupełnianiu strat w jednostkach wojsk OTK.

Organami wykonawczymi wojsk operacyjnych w systemie uzupełniania strat są: /równorzędne w odniesieniu do zakresu wykonywanych zadań/ frontowe, armijne, dywizyjne i brygadowe punkty rozdzielcze, zapewniające sprawny przepływ żołnierzy uzupełnienia do walczących jednostek wojskowych.

5. Rozmieszczenie organów wykonawczych uzupełnienia

a/ W systemie krajowym:

- przy każdej wojskowej komendzie uzupełnień /WKU/ organizowane są rejonowe punkty zbiórki /RPZb/;
- na bazie byłych wojewódzkich punktów przesyłkowych /WPP/ organizowane są okręgowe punkty przesyłkowe /OPP/;

b/ W systemie polowym przy każdym tyłowym stanowisku dowodzenia /w jego rejonie/ organizowane są:

- przez front: frontowy punkt rozdzielczy /FPRd/;
- przez armię: armijny punkt rozdzielczy /APRd/;
- przez dywizję /brygadę/: dywizyjny /brygadowy/ punkt rozdzielczy /DPRd/ /BPRd/.

6. Zadania punktów przesyłkowych /zbiórek/ i rozdzielczych

a/ Rejonowego punktu zbiórki /RPZb/:

- poddanie przeglądowi lekarskiemu żołnierzy rezerwy;
- wydanie znaków tożsamości żołnierzom rezerwy;
- zorganizowanie i przesłanie grup uzupełnienia do OPP lub do jednostki wojskowej z żołnierzy rezerwy wyszkolonej;
- przyjmowanie żołnierzy wypisanych ze szpitali;
- kierowanie uzdrowieńców w zależności od orzeczenia komisji lekarskiej do jednostek wojskowych, OPP względnie do rezerwy;
- przesłanie do jednostki szkolnej żołnierzy rezerwy niewyszkolonej;
- zorganizowanie przyjęcia pojazdów samochodowych, wydanie poświadczenia ich odbioru oraz skierowanie do jednostki wojskowej lub OPP.

Przepustowość RPZb około 100 ludzi na dobę; czas przebywania uzupełnienia na punkcie od kilku godzin do jednej doby.

b/ Okręgowego punktu przesyłkowego /OPP/:

- przyjmowanie i gromadzenie żołnierzy rezerwy przybyłych z RPZb; mundurowanie ich i indywidualne wyposażenie, organizowanie ich wyżywienia i odpoczynku;
- przyjmowanie żołnierzy skierowanych na uzupełnienie jednostek szkolnych i zapasowych;
- organizacja pododdziałów oraz obsługi załóg uzupełnienia bieżącego z uzbrojeniem i sprzętem na uzupełnienie potrzeb wojsk operacyjnych;
- organizacja kolumn samochodowych na uzupełnienie wojsk operacyjnych;
- kompletowanie kompanii /grup/ uzupełnienia i wysłanie do wojsk operacyjnych;
- organizowanie przerzutów oficerów i specjalistów transportem lotniczym do wojsk operacyjnych.

Pojemność OPP - 960 ludzi. Przepustowość dobową - 320 ludzi. Czas przebywania na OPP do 3 dni. Cykl pracy - 1 doba.

c/ Frontowego punktu rozdzielczego /FPRd/:

- przyjmowanie kompanii /grup/ uzupełnienia bieżącego i kompleksowego z głębi kraju, żołnierzy ze stref kontroli ruchu wojsk, szpitali, pododdziałów uzdrowieńców oraz oddziałów /pododdziałów/, które utraciły zdolność bojową;
- rozdzielanie i kierowanie żołnierzy uzupełnienia bieżącego i kompleksowego oraz żołnierzy skierowanych do FPRd z innych jednostek - do jednostek frontowych.

Pojemność i przepustowość FPRd - około 1800 ludzi na dobę, w tym 450 oficerów. Czas przebywania - do jednej doby.

d/ Armijnego punktu rozdzielczego /APRd/:

- przyjmowanie kompanii /grup/ uzupełnienia bieżącego i kompleksowego z głębi kraju, żołnierzy skierowanych ze stref kontroli ruchu wojsk, szpitali, pododdziałów uzdrowieńców, oraz oddziałów /pododdziałów/, które utraciły zdolność bojową;

- rozdzielanie i kierowanie uzupełnienia przybyłego do APRd do związków taktycznych i jednostek armijnych.

Pojemność i przepustowość APRd - około 1800 ludzi na dobę, w tym około 150 oficerów. Czas przebywania uzupełnienia na APRd do jednej doby.

e/ Dywizyjnego punktu rozdzielczego /brygadowego/ DPRd /BPRd/:

- przyjmowanie przybyłych z APRd pododdziałów i grup uzupełnienia, żołnierzy przybyłych ze stref kontroli ruchu wojsk, szpitali, pododdziałów uzdrowieńców oraz oddziałów /pododdziałów/ dywizyjnych;

- rozdzielanie i przekazywanie żołnierzy uzupełnienia do oddziałów /pododdziałów/.

Przepustowość i pojemność DPRd /BPRd/ - około 360 ludzi na dobę. Czas przebywania uzupełnienia na punkcie - do kilku godzin.

XIV. RODZAJE I FORMY ĆWICZEŃ TAKTYCZNO-OPERACYJNYCH

1. Rodzaje ćwiczeń: ćwiczenia grupowe, treningi sztabowe, ćwiczenia dowódczo-sztabowe, podróże polowe, musztra bojowa, ćwiczenia z wojskami.

2. Formy ćwiczeń:

a/ ćwiczeń grupowych:

- ćwiczenie grupowe w najprostszej postaci /wszyscy ćwiczący występują w jednej roli/;
- ćwiczenie grupowe z elementami gry wojennej;
- ćwiczenie grupowe z wykorzystaniem pociągu i transportu samochodowego lub tylko tego ostatniego;
- ćwiczenie sprawdzające /kontrolne/;

b/ treningów sztabowych:

- trening sztabowy w pomieszczeniach stałych /ze środkami lub bez środków łączności/;
- trening sztabowy w terenie ze środkami łączności.

Treningi sztabowe są z reguły: epizodyczne, jednostronne i jednoszczeblowe. Mogą być prowadzone z całym sztabem lub z poszczególnymi jego komórkami organizacyjnymi.

c/ ćwiczeń dowódczo-sztabowych:

- gra wojenna /prowadzona w pomieszczeniach stałych ze środkami lub bez środków łączności/ może być prowadzona jako ćwiczenie: jednostronne lub dwustronne, jednoszczeblowe lub wieloszczeblowe /dwu-trzyszczeblowe/;
- ćwiczenie szkieletowe /zawsze w terenie i ze środkami łączności/ może być prowadzone jako ćwiczenie: jednostronne lub dwustronne, jednoszczeblowe lub wieloszczeblowe /dwu-trzyszczeblowe/;
- ćwiczenie szkieletowe z "oznaczonymi" wojskami /z oznaczonymi elementami ugrupowania bojowego lub operacyjnego/.

Ćwiczenia dowódczo-sztabowe mogą być kontrolne i doświadczalne. Mogą być one ponadto:

- kompleksowe, obejmujące całość /lub większość/ problemów danego tematu;
- epizodyczne, obejmujące tylko wybrane problemy danego tematu;
- jednoukładowe, w których uczestniczą tylko dowództwa i sztaby układu militarnego;
- wieloukładowe, obejmujące swym zasięgiem także inne układy /np. terytorialny, funkcjonalny/;

d/ podróży polowych:

- podróż polowa operacyjna lub taktyczna;
- podróż polowa wojskowo-historyczna;
- podróż polowa wojskowo-geograficzna;

e/ musztra bojowa /tylko na szczeblu pododdziałów/;

f/ ćwiczeń z wojskami:

- taktyczne, prowadzone z pododdziałami, oddziałami i ZT;
- manewry, prowadzone na szczeblu operacyjnym;
- ze strzelaniem amunicją bojową.

Ćwiczenia z wojskami mogą być dwustronne lub z pozorowanym nieprzyjacielem i prowadzone z jednostkami w pełni ukompletowanymi lub o niepełnych stanach etatowych ludzi i techniki bojowej, zwłaszcza na szczeblu operacyjnym.

W ostatnim przypadku nosić one będą znamiona ćwiczenia szkoleniowego z oznaczonymi elementami ugrupowania bojowego /operacyjnego/, czyli z "oznaczonymi" wojskami.

Ćwiczenia z wojskami mogą być ponadto: kontrolne /inspekcyjne/, pokazowe, doświadczalne, jednoukładowe i wieloukładowe.

3. Wymienione formy i rodzaje ćwiczeń mogą, stosownie do założonych celów, mieć charakter ćwiczeń doświadczalnych /eksperymentalnych/ lub pokazowych.

XV. POJĘCIE I TREŚĆ MYŚLI PRZEWODNIEJ ĆWICZENIA, INFORMOWANIA OPERACYJNEGO I PLANU OPERACJI

A. Myśl przewodnia ćwiczenia

Przez termin "myśl przewodnia ćwiczenia" należy rozumieć ogólną koncepcję treści, organizacji i prowadzenia ćwiczenia. Myśl przewodnią ćwiczenia opracowuje się z reguły w formie graficznej i opisowej.

Opisowa część myśli przewodniej ćwiczenia obejmuje:

1. Temat ćwiczenia.
2. Cele szkoleniowe ćwiczenia /ogólne/.
3. Zagadnienia szkoleniowe ćwiczenia /ogólne/.
4. Rodzaj i formę ćwiczenia.
5. Czas trwania ćwiczenia /astronomiczny/.
6. Kierunek /rejon/ przeprowadzenia ćwiczenia.
7. Etapy ćwiczenia /z wyjątkiem ćwiczeń grupowych/z podaniem nazwy etapu, czasu trwania astronomicznego i operacyjnego oraz celów i zagadnień szkoleniowych danego etapu.
8. Strukturę ćwiczenia /tylko w ćwiczeniach grupowych/.
9. Wykaz uczestników ćwiczenia /szkolnych/.
10. Środki pozoracji pola walki, zużycie amunicji i innych środków materiałowo-technicznych oraz przydział kilometrów.
11. Skład stron.
12. Warunki organizacji ćwiczenia.
13. Położenie i ogólny zamiar stron.
14. Stosunki sił.
15. Ogólny przebieg działań stron w poszczególnych etapach ćwiczenia /z wyjątkiem ćwiczeń grupowych/.

16. Plan-terminarz przebiegu ćwiczenia /z wyjątkiem ćwiczeń grupowych/.

Graficzna część myśli przewodniej ćwiczenia zwana: "tłem taktycznym, taktyczno-operacyjnym lub operacyjnym" zazwyczaj obejmuje główne elementy:

- położenia wyjściowego stron;
- zamiaru dowódcy szczebla nadrzędnego;
- decyzji dowódcy szczebla ćwiczącego;
- dynamiki walki.

Opracowuje się ją na mapie /lub kilku mapach/ w odpowiedniej skali zależnie od szczebla i charakteru ćwiczenia oraz konkretnych potrzeb.

B. Informowanie operacyjne

Informowanie operacyjne stanowi kolejny, po analizie zadania, etap procesu wypracowania decyzji.

Celem informowania operacyjnego jest właściwe ukierunkowanie pracy sztabu oraz szefostw rodzajów wojsk i służb w zakresie przygotowania danych do powzięcia decyzji przez dowódcę związku operacyjnego.

Podczas informowania operacyjnego zapoznaje się szefów oddziałów /zarządów/ oraz rodzajów wojsk i służb:

- z ogólną sytuacją na polu bitwy;
- z zadaniem związku operacyjnego;
- z treścią zarządzeń wstępnych wydanych dla podległych wojsk.

Ponadto dowódca osobiście /lub szef sztabu/ zapoznaje wymienionych szefów ze swym zamiarem wykonania operacji oraz wydaje im wytyczne dotyczące treści, czasu i formy przedstawienia danych niezbędnych do powzięcia decyzji.

C. Plan operacji

Plan operacji to całokształt dokumentów opracowanych przez sztab oraz szefostwa rodzajów wojsk i służb, ujmujących w formie graficznej i pisemnej całość problemów z zakresu przygotowania i wykonania operacji.

Podstawowym dokumentem planu operacji jest decyzja dowódcy do operacji wyrażona graficznie na mapie oraz w pisemnej legendzie. Dokument ten jest zatwierdzany przez

przełożonego i stanowi podstawę do opracowania wszystkich pozostałych dokumentów planu operacji, które w szczególności rozwijają wykonanie poszczególnych elementów decyzji dowódcy.

Z punktu widzenia treści dokumentów plan operacji na szczeblu operacyjnym można podzielić na:

1. Operacyjna część planu operacji obejmująca: decyzję dowódcy /na mapie z pisemną legendą/, plan pierwszego uderzenia jądrowego z grafiką wykonania tego uderzenia, plan operacyjnego rozwinięcia lub przegrupowania wojsk, plan powietrzno-morskiej operacji desantowej, plan operacji powietrzno-desantowej.

2. Plany użycia rodzajów wojsk i lotnictwa obejmujące: plan użycia wojsk raketowych i artylerii, plan użycia armii lotniczej, plan OPL.

3. Plany zabezpieczenia operacyjnego obejmujące następujące plany: rozpoznania, maskowania operacyjnego /w tym plan dezinformacji/, OPBMR, obozwładnienia radioelektronicznego, zabezpieczenia inżynierskiego, zabezpieczenia chemicznego i zabezpieczenia tyłowego.

4. Plany z zakresu dowodzenia obejmujące: plan rozmieszczenia i przesunięcia punktów dowodzenia i plan organizacji łączności.

5. Plany z zakresu pracy partyjno-politycznej.

ZASTĘPCA SZEFA KATEDRY
SZTUKI OPERACYJNEJ

płk dr Tadeusz BENTKOWSKI

* LITERATURA /wykorzystana w niniejszym opracowaniu/

1. Schematy struktury organizacyjnej: dowództwa armii, batalionu zabezpieczenia SD armii, batalionu zabezpieczenia KSD armii /dla celów ćwiczebnych/ - nr bibl. 06193..
2. Etat ćwiczebny DPanc nr C/070 - nr bibl. 015583.
3. Etat ćwiczebny DZ nr C/069 - nr bibl. 015584.
4. Artykuły "Ogólne zasady organizacji i prowadzenia natarcia przez dywizję zmechanizowaną /pancerną/", "Organizacja marszu dywizji zmechanizowanej /pancernej/ w ramach przegrupowania wojsk operacyjnych".- "Biuletyn Informacyjny" 1972, nr 4/109/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 015904.
5. Operacja obronna armii, "Biuletyn Informacyjny" 1971, nr 4 /104/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 015045.
6. Obrona dywizji zmechanizowanej /pancernej/, "Biuletyn Informacyjny" 1972, nr 3/108/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 015674.
7. Artykuły "Zasady organizacji i prowadzenia działań dywizji powietrznodesantowej", "Zasady organizacji i prowadzenia działań dywizji desantowej", "Biuletyn Informacyjny" 1973, nr 1/110/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 016216.
8. Niektóre problemy osiągania przez siły zbrojne wyższych stanów gotowości bojowej, "Biuletyn Informacyjny" 1970, nr 2/97/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 00753.
9. "Niektóre właściwości organizacji osiągania pełnej gotowości bojowej przez wojska armii ogólnowojskowej", "Biuletyn Informacyjny" 1971, nr 5/105/, wyd. Szt.Gen. nr bibl. 00823.
10. Artykuły "Organizacja polowego systemu dowodzenia frontu /armii/ w działaniach zaczepnych", "Organizacja polowego systemu dowodzenia dywizji zmechanizowanej /pancernej/ w działaniach zaczepnych", "Biuletyn Informacyjny" 1972, nr 2/107/, wyd. Szt.Gen., nr bibl. 00837.
11. St. MROCZKA - "Podstawowe założenia systemu mobilizacyjnego rozwinięcia sił zbrojnych", wyd. ASG 1971, nr bibl. 016603.
12. T. BENTKOWSKI - "Operacyjne rozwinięcie wojsk armii i frontu", wyd. ASG 1970, nr bibl. 016358.

13. E.KAMIŃSKI - "Klasyfikacja i charakterystyka ćwiczeń operacyjnych oraz ogólne zasady ich opracowania, organizowania i prowadzenia" - rozdział podręcznika: Metodyka opracowania, organizacji i prowadzenia ćwiczeń operacyjnych, wyd. ASG 1974, nr bibl. 018.
14. Rozkaz Ministra Obrony Narodowej do szkolenia Sił Zbrojnych w roku 1975, wyd. MON, Warszawa 1974, nr bibl. 016747.
15. Biuletyn Komitetu Obrony Kraju nr 21-A z dnia 1 sierpnia 1975 r.
16. "Zasady użycia broni jądrowej w siłach zbrojnych NATO", wyd. Szt.Gen. Zarząd II, 1972, nr bibl. 015761.
17. Omówienie ćwiczenia "SOJUZ-75" przez marszałka Związku Radzieckiego I. Jakubowskiego oraz gen. armii S. Sztemienkę w dniu 26.3.1975 r., Szt.Gen. - Zarząd I, nr Pf 3981.

Wykonano w 270 egz.

Egz.nr 1-250 B.Gł.OZS

Egz.nr 251-255 WAP

Egz.nr 256-260 WAT

Egz.nr 261-265 WAM

Egz.nr 266-270 WSMW

Wyk. płk Bentkowski

Druk. OH, dn. 24.10.75r.

Nr ks. 0739/02152/WW

Kor. N.E.

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GŁÓWNEJ
Im. gen. broni K. Świerczewskiej

~~nr~~ 38569